

FOGAK és teljes fogorok aszpadlás nélkül, a gyökerek elválasztása főlegesen specialista fog- és szájbetegségeknél.

FOG -tömések, arany fogkoronák és aranyhídak tartása, porcelán- és aranytömések. tíz évi jóállással.

FOG -húsa teljes érzéketlenséssel; hasznavehető, régi fogorok átalakítottak; Vidékiek egy nap alatt kiélegítettnek. — Mérsékelt árak.

Dr. HEGEDŰS JAKAB fogorvos, egyetemi orvostudor, Elő Fővárosi Fogorvosi Intézet, Budapest, VII., Erzsébet-körút 44. sz. I. emelet.

MARGIT-CRÉME

a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összehatásban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crém utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel ellátott dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-crème ártalmatlan, zsírtalan vegyítiszta készítmény, a mely a külföldön nagy feltűnést keltett. — **Ára kis tégely 4 K, nagy tégely 8 K.** Margit-szappan 5.80 kor. Margit-puder 3.— kor.

Gyártja: **FÖLDES KELEMEN** laboratorluma, Aradon. Kapható minden gyógyszertárban, illatszertárban és drogeriában.

Gyermekeknek

legbiztosabb szer váltóláz, hideglelés és számköbögés ellen a magyar orvosok által 40 arany jutalmazzott.

Rozsnyay világhírű Chinin-czukorkája és Chinin-csokoládéja.

Nem keserű és így gyermekek szívesen veszik. Milléniumi nagy érmmel kitüntetve és törvényesen védve. A valódi készítmény csomagolására.

Kapható minden gyógyszertárban. — Készíti a feltaláló: **Rozsnyay M. névaláírása Rozsnyay Mátys gyógyszerész.** Aradon, Szabadság-tér 8. szám.

Viszketegséget, sömört, rüht,

leggyorsabban elmulasztja a **Dr. Flesch-féle** eredeti törvényesen védett

„Skaboform”-kenőcs.

Kem piszkit, teljesen szagtalan.

Próbátégely 3.— korona, kis tégely 5 korona, családi tégely 12 K. — Budapesti főraktár: **Török gyógyszerárban, VI., Király-u. 12.**

Vidékre megrendelési czim: **Dr. FLESCHE E. Korona-gyógyszertára, Győr**

„Skaboform” névjegyre ügyeljünk.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

A főváros első és legnépszerűbb csipke-főnöke: **VI. Fő-utca 27. IV. Eskü-út 6. Kezskeméti-utca 14. V. Harminczad-utca 4. VI. Teréz-körút 39. Andrássy-út 16. VIII. József-krt 2. Telefon: Józsa. 2—37.**

Költözködéskor nélkülözhetetlen a lakásbérleti szabályok ismerete!

LAKÁSBÉRLETI SZABÁLYOK

Összegejtötte és magyarázta **Dr. PONGRÁCZ JENŐ** budapesti ügyvéd.

Tartalmazza Budapest-székesfőváros lakásbérleti szabályrendeletének hiteles szövegét és magyarozatát. Illeték szabályokat. A kapuzárás, víz- és gázsabályokat. Teljes joggyakorlatot stb., stb.

Harmadik teljesen átdolgozott kiadás.

Mindenütt kapható. **Ára kötve 5 korona.**

Megjelent a Magyar Törvények, Franklin-Társulat zsebkijadásának gyűjteményében.

Kapható: **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fial) R.-T.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

DRASCHE-LÁZAR

új könyve:

EGYMÁS KÖZT

Tartalmaz 30 novellát

Ára 8 korona.

KIADJA A FRANKLIN-TÁRSULAT

Kapható minden könyvkereskedésben.

A MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkeszti **RADÓ ANTAL**

új füzet: **SZINI GYULA**

897—898. szám

ELBESZÉLÉSEK

Ára 80 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

2-ik kiadásban jelent meg:

KÓBOR TAMÁS

BUDAPEST

czímű regénye

Budapest társadalmának hatalmas realizmussal megrajzolt keresztmetszeti képe

Ára 8 korona

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA

Kapható minden könyvkereskedésben.

HIRDETÉSEK FELVÉTELEK A KIADÓHIVATALBAN.

BUDAPEST, IV. KER. EGYETEM-UTCZA 4.

31. SZÁM. 1918. (65. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ **HOITSY PÁL** BUDAPEST, AUGUSZTUS HÓ 4.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11. Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4. Előfizetési feltételek: Egészévre — 40.— korona. Félévre — 20.— korona. Negyedévre — 10.— korona. Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldíj is esatolandó.

Vadászsportot űzők

akár itthon, akár a fronton vannak — figyelmébe ajánljuk a

„NIMRÓD”

KÉPES VADÁSZUJSÁG-ot

Állandó melléklete

„A vadászeb”

czímű ebtennyészési szaklap.

Mindkét lap gyönyörűen illusztrálva.

Szerkeszti: lovag **KERPELY BÉLA.**

Előfizetési ár mindkét lapra: egész évre 20 K és 4 K háborús pótdíj összesen 24 K fél " 10 " 2 " " 12 " negyed " 5 " 1 " " 6 "

Tessék mutatványszámot kérni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám. (Franklin-Társulat.)

Vidám perczeket szerez magának, ha elolvassa

ZSOLDOS LÁSZLÓ új könyvét. Czíme:

AZ ÜRGE

Ára 5 korona

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSSEN

ODAKÜNN SÜT A NAP.

REGÉNY. — IRTA BERKES IMRE!

(Folytatás.)

Bibor nem szólt semmit, csak a fejével bólintott, úgy biztatgatta Halál Pétert, hogy igazat ad neki.

— Mert ha én volnék, teszem azt, — motyogta tovább Halál Péter, — a magyar haza, hát én a fellábi parasztnak huszonöt hold földet adnék, ráadásul kicsiny kastélyt aranyka puval... A félkarúnak ugyanannyit, ráadásul ezüstös szerszámot, a vaknak se kevesebbet, ráadásul mennyei muzsikát. Aztán Tatárországából hozatnám nekik a fehérhajú menyecskeket.

Mint ha hallotta volna ezt már valahol Bibor, csak nem ezekkel a szavakkal, talán durvábban, talán követelőbben, nem a bor mámorában és a megoldódott nyelv könnyű bátorságában, igen, ennek a követelése, ennek a hangzatos beszéde benne élt, zúgott, harsogott a levegőben, itt most el kell tartani az embereket, azokat, a kik küzdöttek, megrokkantak, a maguk hibáján kívül kenyérféltelenné és dolgozóra, munkára képtelenné váltak... Huszonöt hold föld, ezüstös szerszám, mennyei muzsika, — ez jár a magyar paraszti fejében, ez tölti el Halál Pétert még abban a borzalmas pillanatban is, a mikor magával tettehetetlenül, nyomorultán, mozdulatlanul kénytelen a piszkos falnak feszíteni farságot, hogy le ne forduljon a rozoga léczárol... És most, mint a váratlan ébzengés, úgy hatott Biborra a Halál Péter beszéde. Örült, hogy a tizedes mondta és nem neki kellett mondania, jól esett neki, hogy él, tisztán, bátor magyar szóval hallja, mi a kívánsága, a jogos panasza a magyar parasztnak. Buzdítani akarta Halál Pétert, fel akarta lelkesíteni, fel akarta vidítani, hogy igen, érti, nagyon is jól érti, a mit mond, igazat is ad neki, kéri akarta, hogy beszéljen csak tovább, szívesen hallgatja, de újra megbicsaklott a nyelve, és csak egy-két tört, majdnem artikulatlanul szó szakadt ki a száján...

— Tatárországából? — csodálkozott Bibor.
— Onnan... Mert a mikor vitt bennünket a gőzös, messze, messze, idegen országba, a fájás hasogatta a lábamat, de azért én irtam neki, hogy egyetlen csillagom. Aztán megálltunk egy városban, tizenhét torony volt benne és sok magyar orosz rabságban. Onnan is küldtem neki levelet, hogy drága virágszálom... Aztán láttam a nagy, nagy fehér világot, csupa hó, hó, széles, mint a tenger és szomorú, mint a Krisztus képe a feszületen, azon nem volt se város, se falu, s arra mérföldeken se találkozik ember fia, azt mondták, ez a Szibéria, onnan is irtam neki, hogy szerelmes egy feleségem... És most még sincs feleségem. Tatár asszony lett belőle.

Bibor ezt is szájátva hallgatta. Sammi újság nem volt ebben az ő számára, mégis bámulva, elképedve merült bele a régi szenvedésekbe... A magyar parasztnak megszámíthatatlan ezrei szomorú, rokkant rabok voltak az ismeretlen földeken s ezek egyszerre csak kigyúltak, fel-lángoltak, égtek a messze síkok, a melyeken nem volt körömvívi hely, a mely ne vonaglott, ne ordított, ne bömbölt volna hallatlan, borzalmas felfordulásban és megrendülésben, a mikor az orosz táborokból kezdtek rendszertelenül, vadul, tervtlenül és felelőtlenül hazakergetni, mint elvadult esordákat, a magyar foglyokat. Ezek szenvedtek igazán és ezek szenvedtek százszorosan és százszorosan újra, a mikor már azt hitték, hogy kisütött rájuk a szabadulás napja, a mikor újra feltámasztotta elhalt lelküket az éledő hit, hogy melegen, tári karokkal, boldogan várják otthon őket haza, ezek nyomorogtak és szenvedtek és kínlódtak ezerszeresen és ezerszeresen újra az orosz földek viaskodó, gyilkos, letipró rettenetében, a mikor ott mindenki úr volt és senki sem volt úr, mindenki parancsolt és senki sem engedelmeskedett, mindenki gyűjtött és lázított és mindenki kigyúlt és fellázadt... Ezekre gondolt Bibor, a

Halál Péterekre, a csordákban menekülőkre, a kénytelen fosztogatókra, az éhezőkre, a tehetetlenségükben, elvadultságukban elkéseregett rablóbandákka tömörültekre, a kik elindultak és mégsem érkeztek meg, a kik elvesztek és most újra el kellett veszniük, a kik az itthoniak számára egyszer már meghaltak és most újra meg kellett halniuk... Mi lehetett ott? Ki tudja ezt mind felsorolni, elképzelni, megérteni? És ki tud mindezekben megnyugodni és ki tud mindezekért megbocsátani?...
— Jédén rázta meg magát, hogy lerázza, kirázza magából ezeket a véres emlékeket.
Halál Péter csillogó szemekkel nézett Biborra. Bibor még sokáig nem felelt neki semmit.
Aztán végigörölte a sajtó, földkarmolt homlokát.

— Pusztuljanak az asszonyok is! — dörögte keserűn.
Halál Péter lehorgasztotta a fejét és esendően elkezdett zokogni. Bibor föléje hajolt és reszkető kézzel simogatta meg csapzott, ősz haját...

XI.

Már reggel volt, a mikor Bibor Pestre megérkezett. Halálos fáradtságot érzett a tagjaiban, a mikor a kocsi kocsiból kiszállt. A pályaudvar élénk zsongása, a kocsi dübörgése, a gépek hűgése, idegen utasok hangos, kapkodó beszéde egy pillanatra lekötötték, de aztán észébe jutott, hogy ő tulajdonképpen gyilkos, agyonlőtte a feleségét, s lehet, hogy itt most nyomban letartóztatják, a rendőrség már várja a kijáratnál, már itt a távirat, hogy agyonlőtte a feleségét... Ment kifelé, már künn volt a Baross-téren, egyszerre meglátta Görgetegi Emmát, a mint tájékozatlanul bálul maga elé... Mit keres ez a lány Pesten? Talán egy vonattal jöttek, talán látta őt, ráleselkedett, tudja, hogy őlt, s bosszúból, hogy nem szabadította ki az apját, most följelent? ... Zavartan meredt maga elé, de a mire újra fölvetette a tekintetét, már nem látta Emmát sehhol. Talán nem is ő volt? Csak a szeme káprázott.

Kocsiba ült és végigrobogott a Rákóczi-úton. Hátradől a kocsiában, élvezte a reggeli Budapestet, már régen nem járt itt, s bizony, tegnap még nem sejtette, hogy ma hontalanul, beteg, lelkében magörve máskál majd a főváros tülekedő utcáiban... Óriási, tarka-barka plakátokat látott mindenfelé, a Vám plakátjait, reklámjait, ordító hirdetéseit, a melyek tola-kodó tüzek a szemébe, kísérték, utána futottak, elébe kerültek. A merre a szeme fordult, mindent a Vámmal találkozott, a Vám mosolygott rá, a Vám üdvözölte. Még annyi ereje sem volt, hogy egyetlen plakátot is el tudott volna olvasni, a Vám, a Vám, hagyjon neki békét, ne üldözze őt a Vám, ezt motyogta magában, mindenki visszavándorol, de ő ki fog vándorolni, ki fog szökni Magyarországból.
A kocsit megállt a szálló előtt, kifizette, besietett az előcsarnokba, szobát bérelt, azt mondta, ne háborgassák, pihenni akar. A mikor a bejelentőlapot elébe tették, belül remegni kezdett, most le kell lepleznie magát, de aztán észébe jutott egy gyűlölt embernek a neve, egy galicziai kapitányé, a kivel összehozta a harcizéren a sors, amak a nevét írta a bejelentőlapra: Orlovsky Richárd, ez volt a kapitány neve.

A mikor leirta, egyszerre maga előtt látta szüros szemével, pufo, gömbölyű arcával a kapitányt. Sokat vitatkozott vele, konok, gyűlölködő ember volt, a magyarokat nem szerette, s nem is igen plasztoltgatta ezt az érzést.

— No, most megkapjátok azt, a mire annyira vágyódtatok, — mondta csúfolkodva egy nap, — a mikor a czimarkérés rendezése nyilvánosságra került. Ausztria most végleg anektálta Magyarországot.

Nagyot nevetett ezen az ötletén és szüros szemével majd átdöfte Bibor elsápadt arcát. Egy más alkalommal meg ezt mondta:

— Tulajdonképpen mit is akartok ti magyarok? Mennyien vagytok ti otthon? Tiszta magyar, fajmagyar, olyan, a ki Árpáddal jött be az országba, vagy legalább is ősmagyarok valhatja magát, legföljebb ha egy millió van. Egy millió, egy százzal sem több. És ennek az egy millió embernek nincs joga arra, hogy külön Magyarországot követeljen. A többi? Csupa nemzetiség. Szerb, tót, német, román, rutén, horvát és zsidó. Ezeknek a számára akartok ti független Magyarországot? ...
Ez volt Orlovsky kapitány politikája a harcizéren, a mikor a magyarok százezrei véreztek Galicziáért.

Bibor átadta a bejelentőlapot a pincérnek, aztán lefeküdt aludni. Mint valami súlyos ólomdarab, úgy zuhant bele a tiszta ágyba. Egy darabig firtatt-forgott, aztán elaludt.

Aludt, de zavaró, ideges álmái voltak. Hol egy habzó, tajtékosszájú kutyá elől futott, a mely kergette, üzte, hogy megmarja, hol meg a lövészárók véres képei bukkantak fel az ágyban, hosszas ágyudörgés, rekedt hangok, nyöszörgő emberek, sok, sok sír, csupa magyar sír az idegenben, szenvedések és nélkülözések. Ó egy bérc szelén ült, s onnan bámult alá szédülten. Hirtelen meglökte valaki, majdnem belezuhan a mélységbe, de ő megfordult és meglátta maga előtt Orlovsky kapitányt.

— Mit akar? Mért üldöz? Mért követ? — kiáltott rá Bibor.

— Ne feledd el, hogy te hadnagy vagy, én meg kapitány vagyok, — gúnyolódott Orlovsky. — Ha tiszteletlen hangon beszélsz, hadbírószág elé állítalak.

— Hadbírószág elé? — kacagott Bibor. — Engem már nem lehet hadbírószág elé állítani. Már nincs háború. Már nem vagyok tiszt.

Orlovsky nevetett. Csúf, sárga fogai ijesztően villantak meg a szájában.

— De háború van. Újra kitört a háború. Most mi harcolunk azzal az egy millióval. És harcolunk mindaddig, a míg le nem gyűrjük, össze nem törjük azt a milliót.

Bibor reszketni kezdett.

— De mi ellenállunk.
— De mi többen vagyunk.
— A miénk az igazság, a jog.
— A miénk az erő, a hatalom.

— Az erkölcs, az erkölcs a mi pártunkon van. Mi véreztünk. Többet véreztünk, mint más. Több vért adtunk, mint bárki. Közülünk nem akadt áruló egyetlen egy sem.

— Az erkölcs? — kacagott Orlovsky kapitány. — Naiv fizkó vagy te, Bibor hadnagy. Nem érted te az életet...

— Az életet? Az lehet. Azt nem értem.
Nekiesett Orlovsky kapitánynak s ledöntötte a mélységbe... A szemét kinyitotta, a másik felére fordult s aludt tovább.

De Orlovsky kapitány tovább üldözte. Egy szőkeszakálú tisztet szövetkezett, most már ketten voltak. A szőkeszakálú tiszt főhadnagy volt, állandóan hatalmas orosz bundában járt, s a két bütykös lábán majdnem tédigérő, drága hócipők kalimpáltak. Gyávaság miatt hadbírószág elé állították Bibor hadnagyot. Bibor hallotta, a mint a főhadnagy kárörvendően jóslgatta:

— Egész biztos, hogy agyonlővük.

— Biztos, biztos, — erősítette a kapitány. A hadbíró óriási természetű, hatalmas fejű ember volt, a szeméből mégis gyengédség és jószág sugárzott. De a mikor kinyitotta a száját, egyszerre égni kezdett a feje, tüzelt, lángolt s olyan volt, mint egy kivilágított, halálfejes lampion, a minőket bolond, májusi éjszakákon szoktak meggyújtani a biborzi diákok, a mikor a részeg majális után a külvárosi kocsimákat verték föl síheder jókedvükkel.

— Igaz, hogy meglágtad az engedelmességet? — kérdezte a lampionfejú hadbíró.

— Magyar vagyok, — felelte Bibor.

— Igaz, hogy elbujt?

— Magyar vagyok.

— Igaz, hogy meghátrált a honvédekkel?

— Magyar vagyok, — ordította Bibor.

Erre a hadbírószág felmentette. Most hirtelen felült az ágyban, a toroka tikkadt volt, egy pohár vizet ivott s néhány pillanat múlva már megint aludt.

De az álmái tovább gyötörték. Azt álmodta, hogy a feleségének megvette Ordas Mihálytól a szőlőbirtokot. Ó bement Ordasék híres pinczéjébe, s a mikor kijött a pinczéből, a homlokán, a fején kékül szőlőlevelek reszkettek.

— Milyen gyönyörű, isteni a fejed, így, a szőlőlevelekkel, — sutogta forrón a felesége, s a hangjában reszkett az élet öröme, a boldogság, a végtelen vágy.

— Ne beszélj, te meghaltál.

— Meghaltam, de szeretlek.

— Megsáltál, megsáltál...

— Nem, nem, — sikoltotta a felesége, nem igaz, nem igaz, szeretlek...

— Parlaghy...

— Nem ismerem. Téged szeretlek.

— Ott volt nálad, becsstelen, aljas...

— Ott volt, de nem láttam, szólt, de nem hallottam, kikergettem, már ment, már ment kifelé. Szeretlek.

— Ót is megöltem. Gyilkos vagyok.

— Nem vagy gyilkos, jó vagy...

Itt élünk a szőlőben. Akarlak, szeretlek, igaz szerelmemmel.

Késő este volt, a mikor fölébredt. Még mindig kábult volt, komoran gondolt az álmaira, Orlovsky kapitányra, a hadbírószág tárgyalására és érzékeny suttogó feleségére. Ideges borzongás fogta el, csak most jutott észébe, mért van Pesten, csodálkozott, hogy eddig

VI. MOHAMED, AZ ÚJ TÖRÖK SZULTÁN.

senki sem kereste. Fürdői kért, a hideg víz fel-frissítette, kinyujtogatta az izmait, öltözködés közben észre vette, hogy egy kis daganat van a fején és éles horzsolás a homlokán. Homlokára angol ta paszt ragasztott, mint Hadaróczy tanár. Megvacsorázott. Aztán elindult.

A LAWIA KOLOSTOR KIEWBEN. — Zádor István rajza

XII.

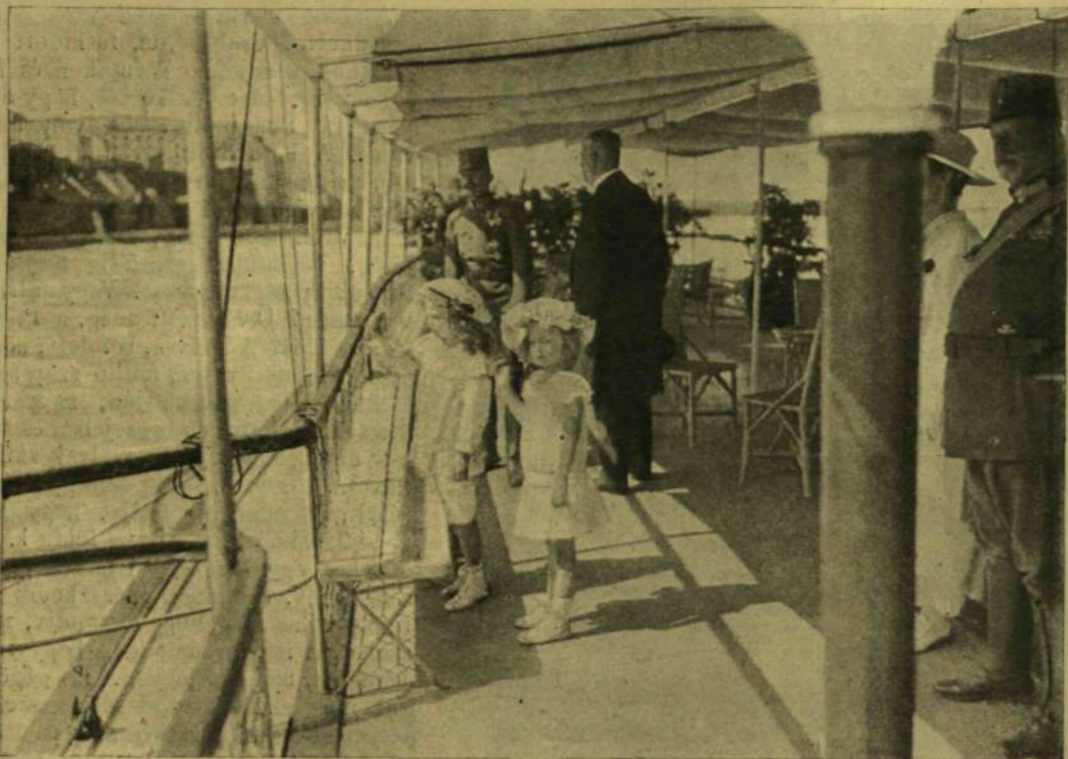
A zsongó, lármás, esteli város kissé elszedítette. Czéltalanul futkosott az utcákon, a zajongó körutakon és kábultságában is csodálkozott, hogy alig ismer rá Budapestre. Más volt ez a város. A lámpái titokzatosan fénylőtek, az asszonyai csodálkozóan kacagtak, a vidámsága szertelenebb volt, mint valamikor régen, a mikor szomjasan, vágyakkal színtülig megléve rötta a pesti utcákat. Vagy talán ő volt más? Ő változott meg, s Pest a régi maradt? A kedves, bomlott, könynyelmű, buja város, milliő szépséggel a káprázatos arculatján, nagyszerű örömmel forrongó bensejében és sok-sok drága kincessel, a melyek szűzen hevernek szerte, senki sem nyúl hozzájuk, de mindenki tudja, hogy Pest a csodás kincsek töretlen földje!...

Sehol egyetlen egy ismerős arcot sem látott, valakinek panaszkodni szeretett volna már, hogy elmondja, mért szaladgál itt, mi úzte ide s hogy megkérdezze, mitévő legyen. De gőgösen suhantak el mellette az idegen arcok, selyemszoknyák bódító rezgése ütötte meg a fülét, fényes kirakatok, vágató autók, robogó kocsik, bolond fülldeség, felharsnó kacagás kábító, unott panorámája tárukt el előtte, csókok halk muzsikája csalogatta igazán korbácsolva, mintha újra húsz éves szív do-bogna a keblében.

Megállt a Luxus színház előtt. A színpot nézegette, apró játékokat játszottak itt, a színpotl egy ismerős név kacagott rá: Kócsagi Eszter neve. Nini, Kócsagi Eszter itt játszik, ebben a színházban... Régi, forró emlékek

láza csapta meg hirtelen az agyát, találkozni fog ifjú szerelmével, a kivel valamikor annyi sok édes, feledhetetlen napot töltött el. Vajjon rá fog-e ismerni, szóba áll-e vele és akar-e meg emlékezni a rég letűnt, drága emlékekre?...

(Folytatása következik.)

A király Pozsonyba érkezésekor a hajó földézetén Ottó főherceg trónörökösrel és Adelheide főhercegnővel, Wekerle miniszterelnök kíséretében.

A POZSONYI KIRÁLY-NAPOKBÓL.

A KENYÉR ÉS A BAJUSZPEDRÓ KÖZÖTT.

Az emberiség nagy problémáinak megoldása, írja egy munkájában Jules Payot, azért váratott olyan sokáig magára, mert a megoldás egyszerűbb volt, mint a hogyan kiváló és bátor elmék is keresni merték. A föladat előkelősége iránti tisztelet elfogultságában nem tudták, nem merték a kérdést leegyszerűsíteni odáig, a hol a felelet a logika országútján szinte magától elébe jött volna. A chambery-i akadémia kiváló rektorának bizonyára sok igazsága van ebben az elmés tételében, a mi azonban nem zárja ki azt, hogy a tétel megoldásában is nagy tömege ne férjen el az igazságnak. Nemesek a súlyos vagy nagyrendű problémák megoldása egyszerűbb, mint a milyenek erős elmék is joggal gondolhatták: vannak olyan kérdések is, a melyeknek a megoldását a valóság sokkal szövevényesebb föladatnak igazolja, mint a milyenek ugyancsak erős elmék ítélete elméletben mutatta.

A háborús berendezkedés által követett gazdaság-védelmi intézkedések között az intézkedésre hivatott hatalom alig találta meg hamarabb a választ egy más kérdésre is, mint arra, a mely az életigények jogos érdekének megírására vonatkozott. A megoldást könnyűnek vagy legalább is egyszerűnek érezte. Az igényeket két kategóriába osztályozta. Olyanokéba, a melyeknek kielégítése multhatatlan és olyanokéba, a melyek nem ilyen parancsolók. E szerint osztotta azután föl a gazdasági forgalom egész anyagkiszáradását nélkülözhetetlen és nélkülözhető vagy a közhasználatban sürűbben alkalmazott megjelölés szerint: fényűzési cikkekre.

A fölállítás munkája joggal látszott egyszerűnek az emberi szükségletek teóriájának tételi szerint. Meg lehet állapítani azokat a materiákat, a melyek nélkül az ember fizikai élete fenn nem tartható és ezeknek a summája azután elhatározza azt a többit, a mi nélkül igenis el lehet lenni. Az is nyilvánvaló, hogy a háborús idők teljes mértékben megadják a jogot és erkölcsöt egy olyan életberendezés kötelességének, a mely az életmód legnagyobb egyszerűségét, az igények lefokozását és a legszigorúbb mértékeltartást diktálja. Egy háborúban, a mely a gazdasági harez fegyvereivel, boycottal, körülzárással, bekerítéssel is keresi a döntést, minden készlet, a melyből az ellentállás energiája táplálkozik, — magánjogi vonatkozásain fölül *közvagyon* és így a polgári egyenlőség nagy szabályai szerint kezelendő. A nélkülözhetetlenből senkinek se lehet fölöslege addig, a míg az összesség ellátása nincsen biztosítva, mert e rendkívüli időkben az

ZARÁNDOKOK A BUDA MELLETTI MÁRIA-MAKKI EGYKORI TRINITÁRIUS TEMPLOM ROMJAINÁL.

(Az első zarándókat a 150 év előtt megszünt kegyhelyen.)

olyan *huzamos* állapot, a mely ilyenre tehető vagy ilyenek megtartható. Le fölőbb egy olyan szituációban, a mely semmi esetre se az élet eredendő föltételei szerint való. Például: a bőrtönben. Rabbá azonban a milliókat a háború, hála Istennek, a befalazottság állapota ellenére se tette. A szabad élet föltételei a lehetőség egy nagyobb korlátoltsága mellett is megmaradtak és a törekvés is e föltételek kedvező kibaszására.

A kenyértől a bajuszpedrőig azonban az életigények jelentkezésében meglehetősen nagy a távolság és ezen a távolságon elfér és meg is szólal egész tömege az olyan kívánságoknak, a melyek nem állanak messzebb a nélkülözhetetlenétől, mint a fölőselegestől vagy a fényűzéstől. Ismételjük: az emberi élet igénytartalma nem egy azonos mennyiség, mint a hogyan az élet legigénytelenebb megjelenési módja se egy tisztán fizikai funkció. Enni és ruházkodni, vagy szabatosabban: nem halni éhen és nem járni mezítelenül a legszigorúbb időben se jelentheti az ellátottság emberi mértékkel márt minimumát sem, tehát a betevő falat védelme se jelentheti a *nélkülözhetetlen* biztosításának a maximumát.

How a háború negyedik évének a végén sürgős és igen széles terjedelmű kormányhatósági munkát kell kifejtetni olyan intézkedések megteremtésére, a melyek a közönség legelmeibb érdekeinek megvédésére lesznek vagy legalább is lennének hivatottak, hogy bizonyosatoszorálkal kell szembeállítani és borzasztó sarcolások ellen fegyvereket kovácsolni: ez nyilvánvaló bizonyossága annak, hogy a föladat nem volt olyan egyszerű, a milyenek nézték. Az uszóra-hoz kényszerhelyzet kell. Uszóra-kodni csak olyan cikkek lehet, a mire *nagy szükség* kényszerítő szüksége van annak, a ki az uszoraarat is megadja érte. A sarcolás frontjának roppant szélessége mutatja, hogy távohól se volt fölőseges vagy luxus mindaz, a mit az első kategorizálás a nélkülözhetetlenség határain kívül hagyott és a szabad forgalom alakító energiájára bízott.

Mentsége és magyarázata annak, hogy így történt, bizonyára van. Senki se számíthatott a háborúnak se ekkora kiterjedésére, se ekkora tartamára. A lemondás, az összehúzóds nagy próbatételének idejét sokkal rövidebbnek gondolták azok is, a kik az első puska lövések napjaiban se beszéltek hat hétől, sőt azt a sejtésüket se tiltkolták, hogy esetleg karácsonyon — természetesen 1914 karácsonyan — túl is elhúzódhatik. Nemesek az optimisták, a pesszimisták is tévedtek. És tudvalévő, hogy a tévedés a legsúlyosabban kamatozó befektetések közé tartozik.

Szigma.

Erdélyi fényképe.

GAÁL SÁNDOR,
a belügyminiszterium új államtitkára.

II. MIKLÓS CZÁR.

A II. Miklós czár kivégzéséről szóló hír ez alkalommal, úgy látszik, csakugyan igaz. Vele szemben nem igazolódott be az, hogy a kinek alaptalanul holthírét költik, az nagyon sokáig életben marad. Ő élte derekán múlt ki, kevéssel azután, hogy többször is holtnak hirdették s oly módon és oly körülmények között, hogy arról évszázadok múlva is sokat fognak regélni tudni a költők és az elbeszélők.

Ha az eddig közzétett félhívatatos közleményeknek himni lehet, a nagy birodalom egy vidéki városában, minden külső forma mellőzésevel, a helyi hatóság egyszerűen agyonlövette a minden oroszok egykori uralkodóját s vallási fejét. Még annyit sem engedtek meg neki, a mennyire a legközönségesebb gonosztevőnek is joga van: hogy védhesse magát. Ki se hallgatták. Meg sem mondták neki, hogy mivel vádolják, hogy milyen bűnben találják vétkesnek. Egyszerűen tudtára adták, hogy ki fogják végezni. Kivítették a mezőre és fejelölték.

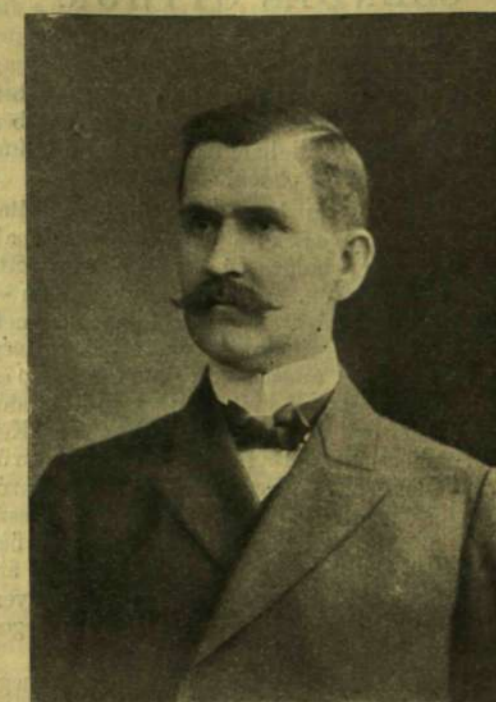
Fejelölték, mert hogy czár volt. Más bűnt alig is találhattak benne. De ez elegendő nagy bűn volt már más esetekben is. Ősei között voltak többen is, a kik e miatt szenvedtek erőszakos halált. És a legmíveltebb nemzetek uralkodói között is voltak sokan, a kiknek ezért a bűnért kellett lakolniok. Sokszor nagy formalitások között, mint I. Károly angol és XVI. Lajos francia király, a kik fölött a legünnepélyesebb eszeremóniák között mondták ki a bűnt, sokszor durva erőszak vagy orgyilkosság folytán. Minden nemzet története a királygyilkosságok egész sorozatát mutatja föl — kivéve az egy magyar nemzetét.

Eltekintve a chinai császároktól, nagyobb hatalom ember kezében nem volt még összpontosítva, mint a mekkora fölött az utolsó orosz czárok rendelkeztek. Birodalmuknak kiterjedése akkora, a mekkora eddig egyetlen fő alatt sohasem létezett. Másfélszáz milliónál több volt e birodalom lakosainak a száma. Az ország mindenben bővelkedett. A természet ellátta bőségesen, az ásvány-, a növény- és az állatvilág legbecesebb ajándékaival, rengeteg kiaknázatlan kincs volt, olyan is, a mely csak ezután lesz még valamikor ki- és felhasználva. S az ország ereje szervezve volt béke idején is, a háborúra is. A hadsereg számára nagy és fegyelem dolgában kitűnő. És mind ez az erő korlátlanul áll a czár rendelkezésére. Ő a felelőtlen úr mindenek fölött. A mi valamelyes alkotmányfélét ad is, azt is csak saját akaratából adja s mindenkor vissza is veheti. Az akaratát kész törvény; más törvény nincsen is. Minden hatalom tőle származik és az ő kezébe fut össze. Ő nevez ki minden hivatalnokot, ő szabja meg annak hatáskörét is. Ki mire van jogosítva és

mire van kötelezve: ő állapítja meg. A magánjogi törvényeket is ő bocsátja ki tetszése szerint, az ő akarata dönti el tehát, hogy mi az enyém, mi a tied. A büntető törvény is csak azért és csak akkor érvényes, ha ő parancsolja így. Ő szabja meg tehát, hogy mi szabad és mi nem az. A vallásnak is ő a feje. Mit kell himni, milyen erényeket kell gyakorolni, minő erkölcsök szerint kell élni, mily külsőségek között kell az Istent tisztelni, mikép kell imádkozni: ezt is ő határozza meg. Így hát vigyázz, te igazhitű orosz! mert nemesek itt a földön kell megbűnhődni, ha a czár parancsa ellen vétesz, hanem még a pokolban is.

És ez a minden földi hatalommal fölruházott czár, ez a földi isten úgy összpontosítja birodalmának egész erejét, hogy az mindenkifölött az ő személyét védje. E czára van berendezve az egész rendőrség, a maga nyílt és titkos parancsolóival s e rendőrségnek van aláveteve a csendőrök hada, s emek tartozik engedelmeskedni szükség esetén a hadsereg is...

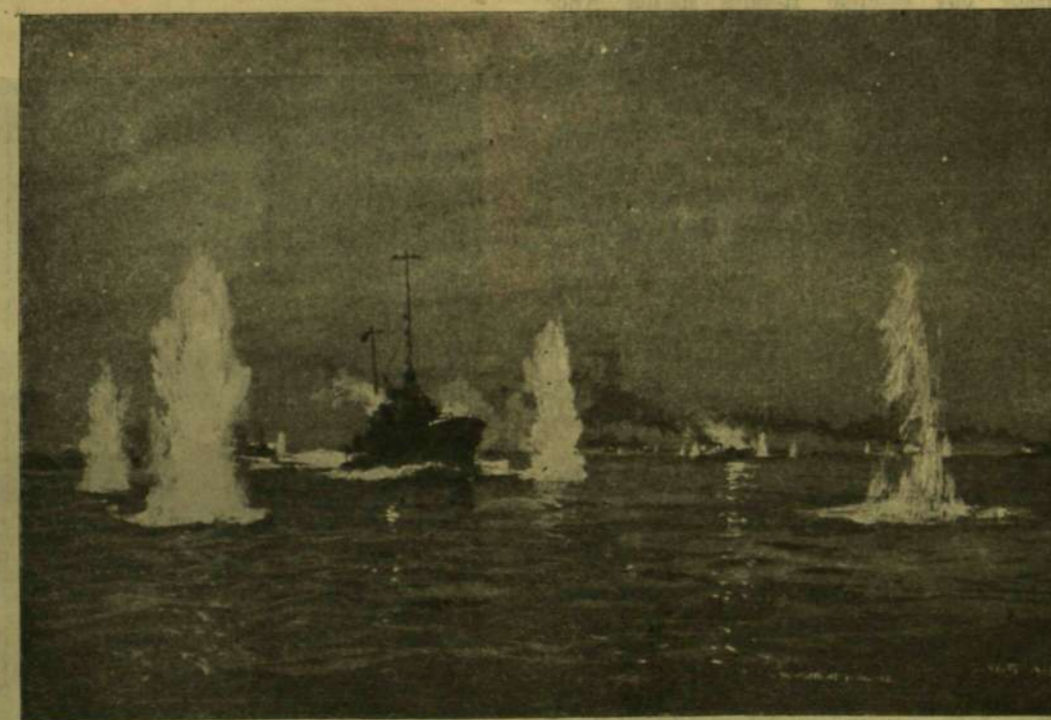
És ime a czár vidéki lakása előtt megáll egy kocsis. Három közönséges katona száll ki belőle, a kiknek mindegyike csak egy a millióból. Ráparancsolnak erre a hatalmas czárra, hogy szálljon föl velők a kocsiba. Engedelmeskedik, — ő a ki eddig csak parancsolni tudott. Aztán elviszik egy kis rétre a város alatt, a hol most nyílnak a kősei orosz nyár virágai — és a hol minden földi pompának és hatalomnak egyszerre vége!

RAFFAY SÁNDOR,
a bányai ág. evang. egyházkerület új püspöke.

szálláson, csapatai között tartózkodott. És mégis, mikor jelentették neki, hogy a Duma két biztost küldött hozzá, hogy a lemondásáról vele értekezzenek, nem egy csendőrkapitányt küldött a két sétatálcájával jövő úr elé, hogy őket a legközelebbi órszobába bekísértesse, hanem elébök utazott ő maga, komolyan szöbe is állott velők s a legkomolyabban beleegyezett hogy karon fogják és elvigyék.

Sok jeles katonatisztünk tartózkodott abban az időben Oroszországban mint hadifogoly. Közelebből látták az akkori eseményeket, később pedig, a békekötés után összeharátkoztak a felbomló orosz hadsereg tisztjeivel s azoktól is hallottak sokat. Kérdezték tőlük is, mikép tudják megmagyarázni azt, a mi akkor a czárral történt. Senki sem tudta sem megmagyarázni, sem megérteni. Sőt sokan megkérdeték e fölül — még fogságuk idején — az orosz tiszteket is, a kikkel bizalmasabb viszonyba jutottak, de kellő magyarázatot nem tudott adni senki. A czár egyszerűen elvesztette minden cselekvési képességét, hagyta, hogy tegyenek vele, a mit tetszik, — mert az igazi királyi vérből nem volt meg benne egy csöppnyi sem!

TENGERI CSATA AZ ADRIÁN. — Egy szentmanu rajza

Az olasz hivatalos jelentés azt jelentette a július 5-iki tengeri csatáról, hogy az ellenség tüzének kieri hatása volt és nekünk semmi figyelemre méltó kárt nem okozott.

A fenti mutatja mennyi hitelességet lehet az olasz hivatalos jelentésnek tulajdonítani.

CSENDES OTTHON.

Elbeszélés. — Irta Lampérth Géza.

A főváros egyik legújabb villanegyedében vadonatúj nyaraló homlokán aranyos fényben ez a kellemes idilli hangulatokat keltő felírás ragyogott: *Csendes otthon*.

Némi szerény és kopott költői hasonlattal folytatva mondhatnók: a villa tulajdonosának arca pedig a boldogság fényében ragyogott, mikor — egy szép, enyhe tavaszi délutén — először ült ki a nyaraló verandájára, melynek ékes székyka pu-stílusban faragott oszlopa még friss festékszagot árasztottak. A tavaszi nap és a boldogság fényében imígy sütőreztő halandó, Rendes Benedek úr, röviddel előbb még a «Két szerencsés» címzett fűszer- és gyarmatár-üzlet főnöke, most immár csendes magánzó, mert az üzletet, melyet kerek harmincz esztendeig személyesen vezetett, nagyreményű fiának, névszerint Rendes Árpád úrnak adta át, még pedig pont azon a nevezetes napon, amelyen a «Csendes Otthon» elkészült és ezzel a jogos önértéktől duzzadó kijelentéssel:

— Eleget húztam az igát, most már megérdemlem, hogy egy kicsit élvezek.

Kényelmes házi köntösében, gyöngyökkel ékesen himzett pirossallangos házi sikkában, melyet ama nevezetes napon Alice leánya nyújtott át neki, ült vala Benedek úr a verandán és kijelentéséhez híven — élvezett. Pro forma újság is volt előtte, de Benedek úr belé sem nézett. Általában semmit sem csinált, csak élvezett, élvezett, élvezett... Ismételtetnők ezt a szót még akárhányszor, akkor is csak halvány képet adhatnánk arról, hogy Benedek úr hogyan élvezett. Talán leginkább megközelítjük a dolgot magvát, ha elmondjuk, hogy Benedek úr innen-onnan félszázad óta túrt-várt erre a gyönyörűségei alkalomra és nem vetjük el felette igen a sulykot, mondván, hogy ama bibliai szarvas aligha kívánkozik vala jobban a szép hives patakra, mint Rendes Benedek a csendes otthonra. Jóformán attól a naptól kezdve, mikor mint szurtos kis inasgyereka «Három Szerencsés» petróleum- és fűszer-szagú pultjai mögé került, azzal a titkon dédelgetett óhajjal rakta élére a garast: vajha egyszer, valamikor majd kiszabadulván a Három Szerencsés és az egész főváros fojtogató légköréből, lármás bérházaiból — a más házaiból — a szabad természet önzendűs, balszamos! ólén (a hogyan a fürdőprospektusokban olvasta) és a saját tulajdon csendes otthonában élvezhesse az életet...

Az élükre rakott garasok addig-addig szaporodtak, sokasodtak, míg végre im, felépült belőlük az óhajta-óhajtott csendes otthon és most következett az élvezet.

Mikor úgy estefelé Rendes mama Alice leányával együtt hazakereszt a városból, a hol egyet-mást bevásárolni jártak, Benedek úr harmincz éven át soha sem tapasztalt elragadtatással így fogadta szeretett hiestársát:

— Mamuskám, drágám, egy óra óta ülök itt és úgy érzem, egy évet fiatalodtam ez alatt. Szavamra mondom, egy évet fiatalodtam.

— Na, ennek igazán örülök, papuskám! — mondta Rendesné. — Legalább estére friss és kedves leszel és nem savanyítod be a vendégeinket.

— Mi-it?... A vendégeinket? — hebegte kissé meghökkenve Benedek papa.

— Igen, kérlek, vendégeink jönnek — újságotla az asszony. — A Kossuth Lajos-utczában véletlenül összetalálkoztunk Csákányékkal.

— És te persze, mindjárt meghívtad vendégségbe Csákányékat! — mondta szúrós félhangon a férj.

— Először is: nem hívtam meg! — pattant vissza az asszony. — Csak felemlítettem, hogy tegnap költöztünk ki az új villánkba. Nagyszerű, mondta erre Csákányé, ma este éppen arra sétálunk, ha megengeded kedvesem, benézünk hozzátok... És másodsor: ha meghívtam volna is, talán van valami kifogásod Csákányék ellen?

— Ne-em, nincs. Isten ments! — védekezett Rendes és a pipája után nyult. Jó villámhárító az ilyenkor, mikor elektromosodni kezd a családi firmamentum.

— Remélem is! — nyomta meg a szót erősen Rendesné, majd alább eresztette egy

A TERMELŐK A BARACSKOT BEADJÁK A GYÜMÖLCSKÖZPONTBA.

A CZEFRE GYŰJTÉSE.

A CSOMAGOLÁS.

A KECSKEMÉTI BARACSKSZÜRET.

FÉNYKÉPFELVÉTEL A ROBBANÁS PILLANATÁBAN.

A ROBBANÁS SZÍNHELYE.

A ROBBANÁS ÁLDOZATAI.

AZ 1918 JUNIUS 6-IKI KIEVI LÓSZERROBBANÁS.

fokkal a hangot. — Igen jóra való, kedves népek A fiuk, a Laci, éppen most tette le az ügyvédit... Alice, eredj csak a konyhába és mondd a szakácsnénak, tegyen fel tea-vizet! (Alice fülig pirulva távozott.) Már régen észrevettem — folytatta a mama — hogy érdeklődik Alice. iránt... És Alice végre is, abban a korban van... De te persze, véka alá akarod rejteni... és nem akarod megérteni, hogy vannak bizonyos dolgok... semmit sem akarsz megérteni...

— Dehogy a karom véka alá rejteni, mindent megérték — igyekezett elhárítani a fenyegető házi villámokat Benedek papa.

— Hát akkor menj, papuskám lágyult el a mama hangja — öltözött át szépen és légy kedves a vendégekhez. A hol ni, jönnek is már... A pipát pedig tedd le, tudod, szegény Csákányé migrénes és nem szenvedheti a dohányfüstöt. Megmutatunk majd neked mindent, hadd lássát, hogy minket sem éppen a gölya költött. (Es hadd pukkadjon egy kicsit Csákányé! — gondolta hozzá magában.)

Benedek úr, mit volt mit tenni, ment szépen, letette a pipát és felöltötte az ünnepelő Ferenc József-kabátját, amely hét évvel ezelőtt volt utoljára rajta, mikor, mint a Kereskedők Egyesületének választmányi tagja, valami deputációban járt a miniszternél. Kegyetlenül megizzadt akkor benne (soká kellett szorongva várakozni a kegyelmes előszobájában) s azóta valósággyűlölte ezt a komoly, nagyképi ünnepi habitust.

Csákányék ezalatt csakugyan megérkeztek. Az egész kedves familia — Laci kivételével. (Nagyon megviselte szegényt a vizsga, pihennie kell — mentette ki Csákány mama a fiskális urat, a ki egyébként kétrét görbülve dolgozott ekkor a «Talpigmarvány» kávéház legfelső szentélyében a zöld asztal mellett.) Helyette azonban eljött a három ifjabb Csákány-cemete (6—12 év között). Éktelen lármával, mint valami kótyagos heroldok, száguldtak előre és ujje, vadmacska! vadmacska! kiáltással egyenest a veranda korlátján nyugodtan doromboló Czirmos cziczára (Benedek úr kedvencére) vetették magukat. A szegény megrémült állat eszeveszetten menekült s ijedtében neki ugrott fejfelé annak a kis asztalkának, a melyen Benedek úr szép, félig kiszívott, tajtékipája volt. Az asztal felborult, a szép tajtékipa (Benedek úr büszksége) ra pitványként zúzott szét a veranda kövezetén...

— Nem baj, kedvesem, nem baj! — mondta Rendesné, a kinek persze, halvány fogalma sem volt arról, mit jelent egy szép félig barna pirosra kiszívott tajtékipa, miközben sorra ölelte-öskölte az egész Csákány-hadat.

Kissé csalára álló ünnepelőjében megjelent Benedek úr is ezalatt és mariusi pillantást vetvén kedves pipája romjaira, befelé majdnem-hogy sírva fakadt tehetetlen dühében... De kifelé azért igyekezett megőrizni a hidegvért. Hja, nemcsak a nemesség — a háziuraság, pláne a villauraság, is kötelez!

Barátságosan üdvözölte eszerény viskójában Csákányékat és tőle telhetőleg kedves volt hozzájuk. Megmutogatta a villát, a mellék-helyiségektől kezdve a padlásszobáig. Csákányé el volt ragadtatva és mindenre azt mondta: «nagyszerű, prachtvoll», bár a konyhát kár volt nem majolikával burkoltatni — jegyezte meg csakugy oda vette öngyűsége — és a fürdőszobát ő valamivel tágasabba hagyta volna, mert «nichts über die Bequemlichkeit» (és pukkadj egy kicsit, kedves Rendesné...). A tea mellé (melyhez különben egy kis hidegsült is került) régi, még inaskorában tanult éleceket szervírozott a szeretetreméltó házigazda (azóta, sajnos, nem volt ideje éleceket tanulni). Csákányé megint el volt ragadtatva és nagyon józúeket nevetett, nem mintha az élecek olyan jók lettek volna, hanem inkább, mert öngyűsége-nak igen szép fehér fogai voltak, aminőkkel Rendesné, sajnos, nem dicsékedhetett.

Tizenegyre járt az idő, mikor a kedves vendégek elszékeltek, biztosítván a szeretetreméltó házigazdát, hogy pompásan érezték magukat és még többször is ki fognak látogatni, a jövő héten tartandó villa-avatáson pedig — köszönik szépen a szíves meghívást — okvetlenül meg fognak jelenni és akkor Laczit is feltétlenül kihozzák. Akkorra bizonyára kiheveri, szegény, a vizsga fáradaimait.

Benedek úr alig várta, hogy kibujhassék az ünnepi habitusából és félholtra fúradva feküdt ágyba, akárcsak a Három Szerecsen legforgalmasabb napjai után...

Mielőtt azonban szemét álomra hunyhatta volna, Rendesné kedveskedve duzzadó hangon megdésérte a jó magaviseletéért s egyben megjegyezte, hogy — az imént elfeledte mondani — de a Váci-utcában még Zajgóékkal is találkozott ma délután. Természetesen előtük is szóba került a villa, ők is nagyon érdeklődtek és holnap valószínűleg ők is ki fognak jönni.

— Hozzák is kedvesnek kell lenned, papuskám, — mondta végül félig rendelkező, félig kérő hangon Rendes mama — tudod, hogy a Manózi leányuk igen jó parti, szép lány, okos lány és a tejbe is van mit aprítani... és Manózi ma igen élesen érdeklődött Árpádunk iránt... és Árpád végre is abban a korban van...

— Jó, jó, kérlek... én nem akarom véka alá rejteni... én mindent megérték... — morgott félalomban Rendes papa, falnak fordult és fülele húzta a takarót.

Másnap délután, éppen mikor Benedek úr pipára (már csak selmeczire) akart gyujtani, csakugyan feltűntek a láthatáron Zajgóék.

— Papuska, papuska, jönek! — hangzott a riasztó szót a konyhából, a hol mellesleg megjegyezve már egész nap nagy készülődések folytak.

Papuska már tudta a többit. Megint letette a pipáját, felvette a redingotját, nyájasan idővölzte Zajgóékat, megmutogatta nekik a villát és vacsora alatt (ők már valódi meleg vacsorát kaptak, melyre persze az Árpád fiút is beinvitálták) újra elmondta az iszkorbeli élezeit... Szóval — Rendes mama teljes meglepődésére — megint úgy ment minden, mint a karikacsapás és a vendégek kitünően mulattak, különösen a fiatalok, körülbelül éjfél tájéig. Manózi vacsora

HINTZE ELLENTENEGERNAGY,
az új német külügyi államtitkár.

után még énekelt is, direkt a szíves házigazda tiszteletére. Még pedig, mint a kor színvonalán álló modern hölgy, a legújabb kabaré-dalokból

derűjében mégis olyan kecsesítőknak tündek fel neki. És most lám mindez dugába dőlt, sőt a háttérben ki nem fürkészhető események leselkedtek reá.

Lassan, kényszeredetten öltözöködött. Tízét ütött az óra, a midőn végre erőt vett vonakodásán és rászánta magát, hogy lemegy a kápolnába. Az elhagyott fasorból, a merre útját vette, lelátott a széles hársfasorra, a melyben csoportostól haladt a nép a misére. Magda messziről is felismert közöttük egy pár leányt, a ki anyja előtt, fiatal emberektől környezve haladt. Késérő gondolatai támadtak. Ezeket a mítsem sejtő vidám fiatal teremteket egy szép napon majd hozzáfogják kényszeríteni egy ismeretlen emberhez, a kiről éppen a legfontosabb dolgokat senkinek sem tudja. Pillanatnyi vágyódásukat mindenki szerelmének véli és erre az ingatag alakra építik fel azután egy szerencsétlen leány egész életét. Nemesak a saját maga sorsa jutott eszébe, hanem sok barátinőé is, a kik éppen oly szomorúan jártak, vagy még rosszabbul, mint ő maga. Ezek a fájdalmas gondolatok végtelen számalhat ébresztettek benne önmaga és mások iránt is, úgy, hogy mélyesen elérzékenyedett. Haragját feledni kezdte, végül eléggé nyugodtan közeledett férje felé. Ez egy padon várta, közel a kápolnához, Tanis és Fugere társaságában. A mint meglátta feleségét, felpattant helyéről és erőltetett udvariassággal sietett elébe. Meghajolt előtte és kezét csókolta:

— Milyen elragadó ismét, csak úgy sugárzik a szépségtől és az ifjúságtól! Fogadja el karomat és menjünk fel az orgonához. Megígértem Rose nének, hogy elárastom játékkal.

— Ne fárassza magát, kérem, megszoktam, hogy támasz nélkül járjak... De nem volna olyan szíves megmondani, hogy mi járathat van erre felé, mert alig hiszem, hogy a falu után vágyódott volna, vagy hogy Rose nént szórakoztatni jött volna közénk?

— Igaza van, asszonyom — vágta közbe Tanis, a ki másféle hangnemből akarta terelni a beszélgetést. — Nagyszerű utazásról van szó. Henryt Oroszországba hívták, szeretné őnt magával vinni, hogy részt vegyen a neki szánt ünnepelésben, bemutatná az udvarnál is,

adott elő néhányat affektált csicsérgéssel és a hely színén eltanult primadonna-allúrókkal. És a szíves házigazdának nyájasan kellett mosolyogni hozzá és — Árpád úr lelkes intonálása után — vörösre kellett taposni a tenyerét, noha az egész produkció alatt olyanformán érezte magát, mintha deszkát fűrészelték volna a koponyájában, éppen a két füle között...

Mielőtt elbúcsúztak volna, Zajgó mama, a ki különben minden megjegyzés és fenntartás nélkül (ő tudta mért) mindentől roppant el volt ragadtatva, megjegyezte, hogy holnap Amália nénihez mennek vizitbe és neki is el fogják mesélni, misoda kis paradicsom ez itt (már mint a Rendesék villája). Amália nént bizonyára roppant érdekelné fogja és ő is ki fog jönni, mert Amália néni valószínűleg rajong a természetért... A villa-avatásra szóló meghívást is nagyon köszönik, okvetlen itt lesz az egész család...

— Nos, hogy érzed magad, papuskám, drágám? — kérdezte várakozásteljesen Rendes mama, mikor a vendégek elmentek és gyengédén, majdnemhogy pajzánkodva simogatta a férje kezét.

— Nna! — húzta vissza a kezét sa nyakodva Rendes papa.

— Tegnap azt mondtad, egy évvel megfiatalodtál — hízeltget tovább a mama.

— Na ja, — légyintett a papa — csak hogy azóta két évvel visszaöregedtem. Ez egy év tiszta veszteség — morgott tovább magában és a verandáról a kertbe csoszogott, hogy ott pipára gyujtva, végre kissé kifújja magát. — És, ha meggondolom, hogy a kedves tajték-pipám... és holnap jön Amália néni... és a jövő héten háza vátás... és azután —

A többit hirtelen elnyelte, mert a verandáról szótart hallatszék vala az éjbe eképen:

— Benedek, Benedek! Még meghűtöd magad odakünn... Bejönni gyorsan és lefeküdni!

a hová meghívták és a hol az ön pompás megjelenésével páváskodhatnék.

— Ezért jött tehát? — szólt Magda. — Valóban nem értem önt. De ha meghűtünk, később majd beszélhetünk erről a tervről.

Felmentek a csigalépcsőn az emelvényre. Magda megilletődve letérdelt és eltakarta arcát kezével. Henry leült az orgonához és játsznia kezdett. Egy pár bevezető futam után lelkesen elmerült a játékba és bámulatos bensőséggel játszott, úgy, hogy mélyen megindította az ajátos tömeget.

Magda pedig elábrándozott. Egyszerre szemébe ötlött Fülöp arca, a ki egy oszlophoz simulva feléje tudott fordulni, a nélkül, hogy meglátta volna. Tekintetével végigsimogatta a fiatal asszonyt, aztán könnyedén meghajította fejét, majd e rejtett köszöntés után ismét az oltár felé fordult. Most már csak erőteljes nyakát láthatta Magda, a melynek féhérsége élesen villant ki fekete haja alól. Megbámulta erőteljes, férfias fiatal erejét, a melyben alighanem mindenféle szerelmes gondolat járt, a melyekben Magda önmagával küzdve mégsem akart hinni. Aztán meg eszébe jutott, hogy nem is akarja Fülöpöt egyébbel környezni, mint igazi anyai szeretettel. Összeszedte kóválygó gondolatait és fohászolni kezdett:

— Uram Istenem, ne hagyj szenvedni minket. Nem követtem el akkora bűnt, hogy teljesen összezuódjék életem! Tudom, hogy a halál meg fog váltani szenvedéseinktől, de itt a földön is jutass egy kis boldogságot nekem. Ne légy boszúálló és bocsásd meg merész könyörgésemet, a melylyel nem akarlak bántani, de könyörülj rajtam és lásd meg ifjúleányom, a szíves gyötörődésben vonszoló életemet!

■ Majdnem sírva fakadt. Kissé éreztesedett és levette kezét szeméről. Ismét légyenes arczán Fülöp sóvár tekintetét. Meghorzadt és tüdőni kezdett, hogy vajjon csakugyan őt szereti-e Fülöp? Másodszor is arra következtetett ki, hogy nem. Kora miatt sem, hiszen nyolcz évvel volt fiatalabb. Aztán mért nem vallotta meg volna neki a dolgot, mint annyi más? A férfiak nem valami túlságosan gyöngvédek és hamar elárulják szenvedélyeiket.

Mégis ez a tagadás vagy kétkedés meghökkenette. És jöllehet az imént még föltette magában, hogy semmiképen sem kíséri el férjét az oroszországi útra, most már rászánta magát, hogy megmeneküljön ez elől a szerelem elől, ha véletlenül éppen rája irányulna.

Leprince-Mirbel e pillanatban feléje hajolt és megkérdezte:

— Nem volna kedve az én Salutariss-omat énekelni?

Magda végtelenül fel volt indulva töprenkedéseitől és meghatottságtól csöngő hangon vágott belé az énekbe. Teljesen átengedte magát elérzékenyedésének és friss, telt hangján gyönyörűen adta elő a dalt. Mintha megrengetek volna a kápolna boltívei és mindenki sóvárogva nézett fel a karzatra, a homnét a hang hullámai lágyan áradoztak. De Magda mégis csak egy arczot látott, egy barna Krisztus-arczot, nagy, fekete szemekkel, a melyeknek mély tekintete végtelen gyengédséggel pólázta be őt.

Véget ért a mise. A kápolna lassan ürülni kezdett. Leprince-Mirbel leszállott az orgonáról és lement. A kápolna szárnyas ajtaja feltárult, rajta kékes tömjénfüst osont ki a szabadba, az oltár lépcsőire széles napfoltok hullottak. Csend lett a kápolnában, a mely apránként verte vissza a messzire távolodók hangos zaját. Végre Magda is felkelt, lerázta magáról ernyedt tépelődését és lement a kertbe. Egy padon Danansné várta:

— Bámulatosan énekelte, kedvesem, férjed valószínűleg elragadtatással beszélt rólad.

— Brr...! hallgass, ne borzongtassd a hátamat! Agyafűrt ember ez, azt akarja, hogy vele menjek Oroszországba és én rendezem el az utazást, hogy megsza baduljon az út gondjaitól.

— Nekem is az a nézetem, — szólt Tanis — hogy valami rejtőzködik a bokorban. — Ugyan mi járhat az eszében, hogy önt magával szeretné vinni? Nem ártana, ha rájőnnénk, hogy miért ravaszkodik.

— Lehet, hogy úgy van... de én mégis elkísérem.

Danansné és Tanis egyszerre ugrottak talpra:

— Talán csak nem szánta magát rá?

— Dehogynem, komolyan elhatároztam.

— Mi bírta rá erre?

— Mit tudom én? Ne fürkészszék ezt, mert egyébre ügysem jönek rá, mint arra a régi igazságra, hogy a nő szélsőségek. Ön kinevelt engem, Tanis. Ne féljen, nem szerettem belé újra az uramba, a mivel ön már gyakran íjlesztett engemet. De valamiképen meg kell változnia a helyzeteknek, át kell alakulnia gondolkodásomnak. Szükségem van rá, hogy önké kissé sóvárogjanak utánam, tette hozzá mosolyogva.

— Lehetséges, hogy ez csak kaczerkodás a részemről, de hát erre is csak van még némi jogom, még önkkel szemben is. Elhatároztam magamat az utazásra.

— És Rose néni? — kérdezte Danansné.

— Majd csak meglez egy pár hétig nélkülem is valahogy, sőt kipihenheti magát, a szélsőségeimmel nem fogom háborgatni. Azt hiszem önk ketten is belenyugodnak a változhatatlanságra és megbocsátanak nekem.

Tanis és Danansné közé állott, pajkos mozdulattal beléjük karolt és magához vonta őket.

Marie-Anne és Tanis nem is ellenkeztek tovább, hanem másról kezdtek beszélgetni, miközben a ház elé értek.

De Presles kisasszony a reggelihez Montmaur-nét és fiát is meghívta. Henry a billard-teremben gyűjtötte össze a férfiakat. Játsszani kezdett és ezernyi tréfát űzött, a mely nevetésre fakasztotta az egész társaságot, csak Fülöp maradt komoly.

Megszólt a gong, mely a reggelihez hitta őket. Az étkezés alatt vidám volt a hangulat, a miben nagy része volt Mirbelnek, a ki vig színházi történeteket mesélt. A reggeli után széjjeloszottak, Magda pedig a könyvtárszobába ment férjével, a hol ki-akarta vallatni, hogy mért hívja magával?

— Kedvesem, csupán csak azért, a mit Tanis már elmondott. Ön mindig vigyázott erre az útra, különben is három darabozott fogják a szentpétervári operában adni. Tudom, hogy mily lelkesedéssel és ünnepléssel várnak engem ott, pusztán udvariasságból önknek is akarok belőle juttatni. Végül pedig a hiúság is vezérel, azt akarom, hogy lásza sikereimet, melyeket semmibe sem vesz, hogy legalább a

művészt becsülje bennem, ha már a férjet semmibe sem veszi.

— A férjet? Tudja, hogy ez soha sem lehetséges. A művészt becsülöm önben, a férj szerepét azonban örökre eljártszotta.

— Ön nagyon kegyetlenül beszél, kedvesem. Elfelejté, hogy az, a kit ön utál, nagyra tartja önt és türelmesen tűri az ön... szellemi... szókészait... hogy soha sem kételkedett önben, akármit fecsegenek is önről a népek... nyugodtan tűröm a féhrállított férj szerepét. Ne mondjon kérem, ellent... A világ akként gondolkodik és nem vesz magának annyira fáradságot, hogy az afféle gyöngéd lelkeket jobban elemezze, mint az öné. Így hát ne beszéljünk megbecsülésről, vagy megvetésről, mert ha ön körül ezt a szerelmi udvart látom...

— Uram, hallgasson! S mi gyöngédség sincsen önben! Hát nem ön teremtette meg ezt a helyzetet? Nem ön adta nekem ezt a szabadságot, hogy önmagát szabadabb tegye?

— Kedvesem, ha minden asszony faképnél hagyná urát, ha hűtlenségen éri, akkor egyáltalában nem volna házasság a földön. Ezért az első kötelessége az asszonynak az, hogy néha hunyva tartsa szemét.

— Lehetséges, de akkor a férfi becsülje meg feleségét! De ön meg ezt sem tette. De nem is másokról van szó, hanem mi kettőnkéről, nem tördöm azzal, hogy más hogy s mint gondolkodik. Az ön gyöngédségét én nem tudom megérteni s ön az enyémét nem. Mégis vállalkozom arra, hogy elkísérem. Azt hiszem, ön sem kíván tőlem egyebet, különben pedig így fogunk élni, mint a hogy eddig éltünk, különösen egy mástól.

— Kösönöm, Magda!

— Ne köszönje meg. Nekem is kedvem van erre az útra és ön igazán nem járult hozzá semmivel sem ahhoz, hogy nagyobb kedvem legyen hozzá, ne higye, hogy talán többre tartom, mint eddig.

RUHAMOSÓ LEÁNYOK. — Schwarze felvétele.

művészt becsülje bennem, ha már a férjet semmibe sem veszi.

— A férjet? Tudja, hogy ez soha sem lehetséges. A művészt becsülöm önben, a férj szerepét azonban örökre eljártszotta.

— Ön nagyon kegyetlenül beszél, kedvesem. Elfelejté, hogy az, a kit ön utál, nagyra tartja önt és türelmesen tűri az ön... szellemi... szókészait... hogy soha sem kételkedett önben, akármifecsegenek is önről a népek... nyugodtan tűröm a féhrállított férj szerepét. Ne mondjon kérem, ellent... A világ akként gondolkodik és nem vesz magának annyira fáradságot, hogy az afféle gyöngéd lelkeket jobban elemezze, mint az öné. Így hát ne beszéljünk megbecsülésről, vagy megvetésről, mert ha ön körül ezt a szerelmi udvart látom...

— Uram, hallgasson! S mi gyöngédség sincsen önben! Hát nem ön teremtette meg ezt a helyzetet? Nem ön adta nekem ezt a szabadságot, hogy önmagát szabadabb tegye?

— Kedvesem, ha minden asszony faképnél hagyná urát, ha hűtlenségen éri, akkor egyáltalában nem volna házasság a földön. Ezért az első kötelessége az asszonynak az, hogy néha hunyva tartsa szemét.

— Lehetséges, de akkor a férfi becsülje meg feleségét! De ön meg ezt sem tette. De nem is másokról van szó, hanem mi kettőnkéről, nem tördöm azzal, hogy más hogy s mint gondolkodik. Az ön gyöngédségét én nem tudom megérteni s ön az enyémét nem. Mégis vállalkozom arra, hogy elkísérem. Azt hiszem, ön sem kíván tőlem egyebet, különben pedig így fogunk élni, mint a hogy eddig éltünk, különösen egy mástól.

— Kösönöm, Magda!

— Ne köszönje meg. Nekem is kedvem van erre az útra és ön igazán nem járult hozzá semmivel sem ahhoz, hogy nagyobb kedvem legyen hozzá, ne higye, hogy talán többre tartom, mint eddig.

Leprince-Mirbel egy gyűlöletes pillantást vetett Magdára és kiment.

Magda meghökkenett, mert az a pillantás sehogysem illett férje viselkedéséhez, melyet az imént még nagyon mézes-mázosnak talált. Fejét azonban hiába törte, hogy férjét ugyan mi vezette erre a kérelemre. Kételkedni kezdett abban, a miben különben sem volt egészen biztos, hogy Mirbel dícséretét kívánja-e előtte fitogtatni... Mit is akarhat hát?... Kiment a könyvtárból és mert sem a szalonokban, sem a ház melletti kerti székeken senki sem talált, a kert lakhoz ment. Bekopogott az ajtón. Fugere nyitotta ki és a dohányszóba vezette. Hol Tanis, Gouverneur és Biroy heverésztek. Éppen Magda kirándulása felől folyt a vita.

— Éppen jókor jött, kicsikém — szólt Fugere. — Henry az imént dícséretet el nekünk

győzelmével, aztán karonfogta Danant és a parkba ment vele, mi meg itt maradtunk, hogy a fejünket lógassuk az ön fucsa elhatározása miatt.

— Nos, ha bele egyeztem is a dologba, még nem utaztam el. Férjem kívánsága mögött valami rejtett szándékunk kell rejtőzködni. De sehogysem tudok rájönni a nyíljára. Éppen ezért az önk segítségéhez folyamodom, hogy végére járassunk a dolognak. Mindenek előtt szóra elmondom maguknak a beszélgetést, mely kettőnk között a könyvtárban lefolyt.

Miután elbeszélte az egész jelenetet és férje gyűlölködő pillantásáról sem feledkezett meg, Tanis felpattant helyéből és fel-felkezdett járnai a nagy teremben.

— Minden esetre valami titok lappang az egész história mögött! De hogy jöhethéne a nyíljára? Mirbel nem bízik bennünk. E felől tisztában lehetünk, hogy csak színeli velünk szemben a barátságot. Sőt neheztel is reánk, ha nem csalódom. De ne veszítsük az időt, utána kell járjunk, hogy mostanában miként él, ekképen talán rájövünk a titok nyíljára. Ez minden esetre nem lesz valami nagyon előkelő dolog, de az ön kedvéért ezt is szívesen megteszük. Ma estére Henry meghitt, hogy Párisban vacsorázzak vele együtt, el is megyek, jól lehet nem fogadtam el meghívását. Danans is segítségünkre lehetne, mert sokkal többet van Párisban. Kedves Princesse, ne aggódjék, egy hónapunk van még és ezalatt csak kiderítjük, hogy miféle legyen.

Magda hálaosan rázta meg kezét:

— Kösönöm, barátaim. Ha önk nem ragaszkodnának hozzám, mit sem érne az egész életem! Szeretem önöket!

— Együttesen! Hiszen éppen ez a nagy baj, de különösen az én szerencsétlenségem ez! Ön mosolyog? Hát soha sem fog komolyan számba venni?

Esza vakat Jean Biroy mondta tréfás kétségbeeséssel és földhöz csapta eseteit, melyeket éppen rendezgetett. Mindnyájan nevettek a szerteguruló esetek láttára.

Magda jó kedve is visszatért, kiment barátaitalva a parkba sétálni. Aztán megoszlottak. Tanis Mirbel és Danans keresésére indult, a többiek pedig felkísérték Magdát a kastélyba.

(Folytatása következik.)

A HÁBORÚ NAPJAI.

Julius 25. A nyugati harcztéren váltakozó erősségű tüzérségi tevékenység mellett csak kisebb harcok voltak. Albániában csapataink Kuczinál kivívták a Szemni folyón az átkelést. Vitéz zászlóaljainknak heves elcséngése ellenállást kellett leküzdeniük és nagyszámú foglyot szállítottak be. Kuczi és a tenger közötti területnyereségre vezették sikeres előretörésünk.

Julius 26. A nyugati harcstéren Alberttől délre ellenséges támadás visszaverése után foglyokat szállítottak be a németek. Az Aisne és Marne közt az ellentámadások visszautasítottak, ép így Reimstől délnyugatra és a Champagneban. Az olasz harcstéren Canovanél, a Hétközség fensikáján meghusult egy ellenséges előretörés. Egyéb-ként nincs újság. Albániában Kuczi és a tenger között több helyen elérték a Semeni folyót. Előnyomulásunk heves ellenlékéseket vált ki.

Julius 27. A Scarpe két oldalán sikertelen angol támadások. Reimsnál ellanyhultak a harcok. A Vogézekben és a Sundgauban sikeres felderítő előretörések. A tirol fronton rohamcsapatvállalkozásainkkal a Conci-völgyben és a Vallarsa-völgyben véres veszteségeket okoztak az ellenségnek. Albániában csapataink Ardenica mellett hét ellenséges ellenlékést vertek vissza. Kalminal pedig kivívták az átkelést a Semeni folyón. A Beratól északra levő területen a harzi tevékenység élénk maradt.

Julius 28. Nyugaton egyes szakaszokon élénk tüzérségi tevékenység. Albániában Ardenicánál több olasz előretörést vertünk vissza.

Julius 29. A németek a július 26-áról 27-ére virradó éjjel az Oureq és az Avre között legelőli levő területüket természetesen kiirtették és a védelemre a Fère en Tardenois—Ville en Tardenois közötti vidéken rendezkedtek be. Mozdulatok rejtve maradt az ellenség előtt, mert július 27-én még az ellenség tüzérsége lőtte régi állásukat. A hátrédek meggátolták az ellenségnek délután habozva előretámadó csapatait az általunk feladott terep harcszerű birtokbavételében. Tegnap megpróbálta az ellenség gyalogsága, hogy erős tüzérségi védelem alatt előrelodgozza magát az új állásokig. Az előterepen hagyott gyenge osztagaink az ellenséget bevárva közeli puska- és géppuska tüzeléssel fogadták és érzékeny veszteséget okoztak neki. Az olasz fronton tüzérségi harc és gyalogsági csatározások. Albániában erősebbé vált az ellenségnek előretöréseink által kiváltott ellenakciója. A Semeni-könyöknél lévő állásaink öt ízben képezték heves támadások célját, melyek azonban a tüzérség által kiválóan támogatott vitéz védőcsapatok ellenállásán véresen összeomlottak. A Mali Siloves hegységben is négyszer támadott hiába az ellenség, részben tüzeléssel, részben pedig ellenlékessel üztük vissza.

Julius 30. A nyugati harcstéren az ellenség a harcvezetésen nagy erővel megtámadta a német vonalakat az Oureqtól északra és a Reimstől

északkeletre emelkedő erdős magaslatokon. A francziákat, angolokat és amerikaiakat legalyolyosabb veszteségeik mellett egész támadó arcvonalukon visszavetettek. Reimstől délre az ellenség egyes helyeken öt ízben is, megismételte támadásait és ezokat késő estig heves részleges támadásokban folytatta. Mindenütt véresen visszavertek. A Champagneban Fichtelbergtől délre elűzték az ellenséget azokból az árkokból, a melyeket a július 27-iki előretörés óta még megszállva tartott. Az albán arcvonalon az ellenség megismételte erős támadásait a Semeni folyó déli partján, valamint a Mali Siloves hegyháton levő állásaink ellen. Csapataink közül, a melyek részben szívós ellenállással, részben vitéz ellen-támadásokkal az ellenségnek minden támadását megsemmisítették, különösen dicsérelg kiemelendők a budapesti 29. honvéd népfőlközezd 8. zászlóalja és a felsőmagyarországi kassai 3. har-tárvadász zászlóalj.

Julius 31. Az ellenség egy előretörése alkalmával Merrys helység a kezén maradt. Déltájban a francziák és az angolok Fère en Tardenois és a Meuniere-erdő között újból mély tagozódásban indultak rohamra. Támadásaik véresen megküszültek. Magában az erdőben hatszor omlott össze az ellenség rohama. A német gyalogság a megvert ellenségnek utánnyomult és vonalait előtérben megvetette lábát. Fère en Tardenois-tól keletre az ellenség estefelé és az éjszaka folyamán eredménytelenül újította meg a réa névze veszteségteljes támadásait. Hasonlóképp megküszültek ellenséges részleges támadások Romignynél. Az utóbbi napok harczaiban a németek 4000-nél több foglyot ejtettek és így a július 15-ike óta ejtett foglyok száma 24,000-nél többre emelkedett. Albániában tartós nyomásunknak engedve, az ellenség ma reggel több helyütt kiirtette legelőli levő vonalait.

HALÁLOZÁSOK.

Hósi halált haltak: Lothárdi és törtéli Lösch József, honvédzászlós, olasz harcstéren szerzett betegségében, 27 éves korában, Budapesten. — A piavei átkeléskor KOMLÓDI György, honvédhadnagy, több vitézségi érem tulajdonosa. — ALEXY SÁNDOR, tartalékos hadnagy, a Piavenél. — DR. BALOGH IMRE, hivatásos ezredorvos, a Piave mentén szerzett súlyos sebesülése következtében, 28 éves korában, Bécsben. — TERNYEI GÉZA,

honvédhadnagy, a Piave-menti harcokban. — RIEGLER VILMOS, vadászhadnagy, egyetemi hallgató, a piavei harcokban. — BELICZY DEZSŐ, tűzérőhadnagy, Beliczy Sándor kereskedelmi iskolai igazgató fia, a Piavenél. — PAVLICSEK JÁNOS, százados, a Piave-menti harcokban. — OSZTERMAYER IMRE, tűzérőhadnagy, nagyszombati bankvezető, a Piave mellett. — BIRÓ IGNÁC, a 19. gyalogezred tartalékos hadnagy, 25 éves korában, Piave partján. — STETKA ERNŐ, 19. gyalogezredbeli hivatásos százados, a harcstéren szerzett betegsége következtében, budapesti szanatoriumban. — BISSINGEN és NIPPENBURG KÁROLY, gróf, 18. huszárezredbeli főhadnagy, a hadidiszciplinényes és a kardokkal díszített bronz és ezüst Signum laudis tulajdonosa, a délnyugati harcstéren. — IJABB NOVÁK ISTVÁN, tűzérőhadnagy, arany és ezüst vitézségi érem tulajdonosa, a Piavenél. — BLUM JÓZSEF, az 5. közös huszárezred kapitánya, a két Signum laudis és a német vaskereszt tulajdonosa, piavei Caposile elfoglalásakor. — MARCZINKÓ ISTVÁN, kétszeresen kitüntetett tartalékos honvédhadnagy, századparancsnok, 21 éves korában, a Piave 10. számú szigetén. — NÁDAS ERNŐ, a szombatihelyi 83. gy. e. többszörösen kitüntetett zászlós. 20 éves korában, a Piave-fronton. — BUCHMAIER SZERVÓK fráter, a pozsonyi kapuczinus rendház tagja, 35 éves korában, szerzetességének tizenhetedik évében, a col-del-rossoi útközvetben papi kötele-sége teljesítése közben.

Elhunytak még a közelebbi napokban: ABONYI ÁRPÁD, az ismert nevű író és hirlapíró, 53 éves korában Budapesten. Nagy munkásságot fejtett ki mint regényíró, novella író, s mint színműíró; mint hirlapíró haláláig a Pesti Hirlap szerkesztőségének volt tagja. Lapunkban is több elbeszélése jelent meg. Tagja volt a Petőfi-társaságnak és az Erdélyi irodalmi társaságnak. — Boosári Mocsány Ödön, os. és kir. kamarás, Nógrádvármegye törvényhatósági és közigazgatási bizottságának tagja, 72 éves korában, Borosberényben. — REZNYÁK ALBERT, Szt. Benedek-rendi áldozópap, balatonfüredi fűrődí lelkész, 69 éves korában, Balatonfüreden. — WÜRTH-BENE GÁBOR, nyug. igazgató-tanító és a Zirczévidéki Takarékpénztár nyug. vezérigazgatója, 72 éves korában, Zirczen. — PHILIPP JÁNOS, az Iglói ág. hitv. ev. egyházközség, elemi iskolájának nyug. tanítója, 75 éves korában, Iglón. — RHORER EMIL, rábagyarmati plébános, 71 éves korában. — LŐRINCZ FERENCZ, kir. tanácsos, ny. kir.iai főigazgató, a Ferencz József-

rend lovagja, 69 éves korában, Budapesten. — Királylehotai LEROZCKY LAJOS, nyug. kir.iai bíró, a Lipót-rend lovagja, 64 éves korában, Királylehotán. — Könyvesi PRENOSZL ÖBÖN, zászág-felügyelő, hatvanöt éves korában, Úrményben. — BRANDSCH GYULA, a miskolci ref. felsőbb leányiskola tanára, 33-ik évében, Nagyváradon. — DR. SZIRMAI RICHÁRD, a budapesti ügyvédi kar egyik tekintélyes tagja, 58 éves korában, Budapesten. — HOMOLAY LAJOS, brassói pénzügyigazgató, 55 éves korában, Budapesten. — DR. KANARIK J. JENŐ, Bártfa-fürdő orvosa, a Néptakarék-pénztár alelnöke 56 éves korában. — Gyertyó-szentmiklósi KÖVÉR VLADIMIR, Jásznygykunszolnok vármegyei árvászekének ülnöke, 32 éves korában, Szolnokon. — KORISCH MÓR, a Nagysurányi Czukergyár és Finomítószerényitársaság kereskedelmi igazgatója, 57 éves korában, Nagysurányban. — HÖHR IGNÁC RÓBERT, a szépesihelyi püspöki tanítóképző-intézetnek harmincegy évén át volt tanára, 72 éves korában, Szépesváralján. — Vajkai MOLNÁR LÁSZLÓ, joghallgató, 22 éves korában, Vajkán.

Özv. MÁRKUS IGNÁCZNÉ, szül. Kohn Nina 75 éves korában, Budapesten. Az elhunytban Márkus Miksa udvari tanácsos, a Magyar Hirlap főszerkesztője, a Budapesti Ujságíró-Egyesület elnöke és édesanyját, dr. Gáspár Artur belügyminisztériumi miniszteri tanácsos az anyósát gyászolja. — Özv. SIMKÓ ISTVÁNNÉ, szül. Nagy Jozefa, 81 éves korában, Békéscsabán. — Dapsai DAPSY VIKTORNÉ, szül. Paczek Emma, 68 éves korában, Póstyében. — PINTÉR LAJOSNÉ, szül. sárbogárdi Mészöly Irén, 37 éves korában, Zomborban. — KÖRMENTI VIKTÓRIA, magánzó, Csömörön. — Özv. KRIZA GYULÁNÉ, szül. Arringer Gizella, 62 éves korában, Beszterczen.

A «VASÁRNAPI UJSÁG» 65-ik évfolyama.

A «Vasárnapi Ujság» a legrégebb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap évenként több mint 130 íven s több mint másfél ezer képpel, legjelesebb

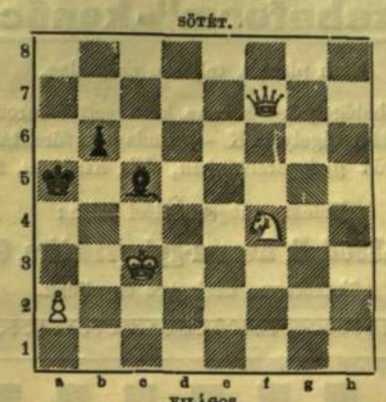
hazai íróink és művészeink közreműködésével jelen meg.

Előfizetési feltételeink:

A «Vasárnapi Ujság» negyedévre 10 korona, félévre 20 korona, egész évre 40 korona. Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. szám küldendők.

SAKKJÁTÉK.

3113. számú feladvány L'Hermet R.-től, Schönebeek.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

KÉPTALÁNY.

Felolós szerkesztő: HOITAY PÁL. Szerkesztéségi iroda: Budapest, IV., Várnagye-utca 11. Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV., Egyetem-utca 4.

Perzsaszőnyeg-különlegességek! Antik ezüst tárgyak, nagy választékban kaphatók ROSENSTINGL NÉL. IV., Deák-tér 4. * Telefon 6-76.

EHRBAR és minden más előkelőbb mestergyártmányú zongorát, pianinót legolcsóbban vehet a szolid kiszolgálásról általános elismeréssel. REMÉNYI MIHÁLY cég zongora- és harmonium telepén, Budapest, VII., Király-utca 58. és 60. Régi zongorák, pianinók vétel, becsérelése, javítása és hangolása. Megyitlik a vasukat! * Lehet már zongorát vidékre szállítani.

Hajnövesztő, amilyen még nem létezett. Rövid idő alatt dús haját növeszt és megakadályozza a hajhullást, megóvja a korai őszülést és az ősz hajaknak eredeti színét visszaadja. Egy hónap alatt fényes eredmény. Ár 10 és 15 K. BOTÁR Z. REGINA Budapest, VIII., Erzsébet-körtút 34. I. em. Illatszerekben nagy választék.

Fiatalos, üde arczbőrt varázsol elő 10 nap alatt és eltávolít minden teinhibát, ugymint mitesszer, pattanás, sárgafolt, ránc, orrvörösség, likacsos, hervadt, pettyes bőrt, a Dr. Kapsztin-féle szappán-szer. A kurzus egész otthon végezhető, minden feltétel nélkül. Befelejtése után az arc bőre ragyogó szépségben, gyermeki üdésben és tisztaságban pompázik. 1 üveg 15 — K. Diszkrét szétküldés utánvétellel. — Gyár: RIVARYÓY & Co. — Székiudási hely: G. BOSS ÁNTAL Budapest, VIII., József-körtút 23. (Félszemlet 1.)

Alapítva 1910-ben. HALTENBERGER BELA, Kassa. Ruhafestés, vegytisztítás, gallértisztítás. A gyár teljes üzemben van. ruhafestés feketére és egyszínű ruhák tisztítás soronkívül.

Pénzét vissza-fizetem, ha

RENDELÉSNEK sziveskedjék lapunkra ♦♦♦ hivatkozni. ♦♦♦

Yes-qui-Si a csíme annak az előnyösön ismert folyóiratnak, melyből a legkönyebben és leggyorsabban lehet biztos sikerrel megtanulni az angol, francia és német világhírveteket. Mutatvány-számmot ingyen küld a Yes-qui-Si kiadóhivatala Buda-pest, III., Lajos-utca 92.

REKKENŐ HŐSÉG ben fokozottan fenyeget a fertőzés veszélye. Védekezzünk ellene ovakori lysoformos lemosásokkal. LYSOFORM ádit, frissit. és megvéd minden fertőzéstől.

FOGAK és teljes fogorok szájpudálás nélküli, a gyökerek eltávolítása fölölegesen aranytömések. tis évi jótállással.

FOG -tömések, arany fogkoronák és aranyhidak tartós porcellán- és aranytömések. tis évi jótállással.

FOG -hidak teljes érzéstelenítéssel; hasznavehetően, régi fogkoronákat átalakítók. Vélőklikk egy nap alatt készíttetnek. — Mérékelt árak.

Dr. HEGEDŰS JAKAB fogorvos, egyetemi orvostudor, Első Fővárosi Fogorvosi Intézet, Budapest, VII., Erzsébet-körút 44. sz. I. emelet.

ROZSNYAY PEPSIN BORA.

Kellemes ízű, kiváló jó hatású szer **étvágytalanság, rendetlen emésztés és gyomorgyengeség** ellen.

Étkezés közben véve, megóv **a gyomorterheléstől.** Egy üveg ára **3 kor. 20 fil.**

Kapható:] minden **gyógytárban,** valamint

ROZSNYAY MÁTYÁS Arad, Szabadság-tér 8.

Vadászsportot űzők

akár itthon, akár a fronton vannak — figyelmébe ajánljuk a

„NIMRÓD”

KÉPES VADÁSZUJSÁG-OT

Állandó melléklete

„A vadászeb”

című ebtenyészési szaklap.

Mindkét lap gyönyörűen illusztrálva.

Szerkeszti: lovag **KERPELY BÉLA.**

Előfizetési ár mindkét lapra:

egész évre 20 K és 4 K háborús pótdíj összesen 24 K fél " 10 " 2 " " 12 " negyed " 5 " 1 " " 6 "

Tessék mutatványszámot kérni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám. (Franklin-Társulat.)

2-ik kiadásban jelent meg:

KÓBOR TAMÁS

BUDAPEST

című regénye

Budapest társadalmának hatalmas realizmussal megrajzolt keresztmetszeti képe

Ára **8 korona**

A **FRANKLIN-TÁRSULAT** KIADÁSA

Kapható minden könyvkereskedésben.

Viszketegséget, rüht, sömört

leggyorsabban elmulasztja a **Dr. Flesch-féle** eredeti törvényesen védett

„Skaboform”-kenőcs.

Nem piszkít, teljesen szagtalan.

Próbátégely 3.—korona, kis tégely 5 korona, családi tégely 12 K. — Budapesti főraktár: **Török gyógyszerárban, VI., Király-u. 12.**

Vidékre megrendelési czím:

Dr. FLESCHE E. Korona-gyógyszertára, Győr «Skaboform» névjegyre ügyeljünk.

30 1/2-ES MOZSÁR

ÖSSZELŐTT TANK.

HADIKIÁLLÍTÁS MARGITSZIGET

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

A főváros első és legrégebbi csipke-tisztító, vegytisztító és kelmefestő gyári intézete. Gyár és VIII. Baross-u. 85. Fiókok: II. Fő-utca 27, IV. Eszkü-út 6, Keeskméti-utca 14, V. Harmincad-utca 4, VI. Feréz-körút 39, Andrássy-út 16, VIII. József-krt 2. Telefon: Józsa. 2-37.

OLCSÓ KÖNYVTÁR

Alapította Szerkeszti **GYULAI PÁL HEINRICH GUSZTÁV**

Egy-egy szám ára **30 fillér.**

Új füzet:

1884—1887. szám

TURGENJEV

ASZJA

Orosz eredetiből fordította **TRÓCSÁNYI ZOLTÁN.**

A **FRANKLIN-TÁRSULAT** KIADÁSA. KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDESBEN.

KULTURA ÉS TUDOMÁNY

új kötete:

VILÁGPOLITIKA

A világtörténet legújabb fejezete

(1871—1914)

Irtá

BALANYI GYÖRGY dr.

kegyesrendi tanár

Főbb fejezetei: A hármasszövetség előzményei. A hármasszövetség kora. Bekerítő politika. Utolsó erőpróbák.

Ára kötve **6 korona**

A **FRANKLIN-TÁRSULAT** KIADÁSA, * KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDESBEN.

32. SZÁM. 1918. (65. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ **HOITSY PÁL.**

BUDAPEST, AUGUSZTUS HÓ 11.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármege-utca 11. Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám ára 80 fillér.

Előfizetési feltételek:

Egészévre — 40.— korona. Félévre — 20.— korona. Negyedévre — 10.— korona.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldíj is esatolandó.

MAGYAR NÉPFÖLKELŐK HÁLÓT JAVÍTANAK A DULCIGNÓI MÓLÓN. Lénárd Róbert rajza.